

MUSIC (Vocal)-I

Time Allowed: Three Hours]

[Maximum Marks: 100

Note : The candidates are required to attempt one question each from Sections A, B, C and D carrying 15 marks each and the entire Section E consisting of 10 short answer type questions carrying 4 marks each.

SECTION-A

1. What is the position of Indian Music in the modern period ? Write in detail. 15
2. What do you know about the origin and development of Thumri Gayan Shailie ? 15

SECTION-B

3. Write any one life sketch and contribution towards music of the following:
 (i) Pt. Dalip Grander Bedi
 (ii) Ustad Bade Ghulam Ali Khan. 15
4. Write an essay on LokSangeet or Sufi Music of Punjab. 15

SECTION-C

5. Define the musical terms of Gurmat Sangeet.
 (i) Dhuni
 (ii) Bandana. 15

6. Write any two Gayan Shailies of Gurmat Sangeet. 15

SECTION-D

7. Write any Notation of Fast Khayal with two Alap and two Tanas of your course. 15
8. Write the definition of Jhumra with Ekgun and Dugun Layakaries. 15

SECTION-E

9. (i) Write the name of books of Pt. Onkar Nath Thakur. 4
 (ii) What is Chaturang ? 4
 (iii) What is the role of Paudi in Gurmat Sangeet? 4
 (iv) Write any two Lakshan of Raag Lakshan. 4
 (v) What is Gurmat Sangeet? 4
 (vi) Write the definition of Bandana in Gurmat Sangeet. 4
 (vii) Write Aroh, Avroh and Pakad of Raag Multani. 4
 (viii) From which Gharana Pt. Krishna Rao Shankar was related. 4
 (ix) Write any two demerits of Indian Notation system of music. 4
 (x) Write the definition of Indian Musical Scale. 4

Punjabi Version

ਨੋਟ : ਭਾਗ ਉ. ਅ. ਦ ਅਤੇ ਸ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 15 ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ ਹ ਦੇ 10 ਸੰਖੀਪ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 4 ਅੰਕ ਹਨ।

ਭਾਗ - ਉ

1. ਭਾਰਤੀ ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਆਧੁਨਿਕ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਕੀ ਸਥਿਤੀ ਹੈ? ਵਿਸਤਾਰ ਸਹਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ। 15
2. ਠੁਮਾਰੀ ਗਾਇਨ ਸੈਲੀ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ? 15

ਭਾਗ - ਅ

3. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ- ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸੰਗੀਤ ਪ੍ਰਤੀ ਯੋਗਦਾਨ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ:
 (i) ਪੰਜਿਤ ਦਲੀਪ ਚੰਦਰ ਬੇਦੀ
 (ii) ਉਸਤਾਦ ਬੜੇ ਗੁਲਾਮ ਅਲੀ ਖਾਂ। 15

4. ਲੋਕ ਸੰਗੀਤ ਜਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੂਫੀ ਸੰਗੀਤ ਉੱਤੇ ਲੇਖ ਲਿਖੋ। 15

ਭਾਗ - ਦ

5. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਉੱਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਨੋਟ ਲਿਖੋ:
 (i) ਪੁਨੀ
 (ii) ਬੰਦਨਾ। 15
6. ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੋ ਗਾਇਨ ਸੈਲੀਆਂ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ। 15

	ਭਾਗ - ਸ	
7.	ਆਪਣੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਗ ਵਿਚ ਛੋਟੇ ਖਿਆਲ ਦੀ ਸੁਰ ਲਿਪੀ ਦੇ ਆਲਾਪ ਅਤੇ ਦੇ ਤਾਨਾਂ ਸਹਿਤ ਲਿਖੋ ।	15
8.	ਝੁਮਰਾ ਤਾਲ ਦਾ ਪਰਿਚੈ, ਇਕਗੁਣ ਅਤੇ ਦੁਗੁਣ ਲੈਅਕਾਰੀਆ ਸਹਿਤ ਲਿਖੋ ।	15
	ਭਾਗ - ਹ	
9.	(i) ਪੰਡਿਤ ਓਅੰਕਾਰ ਨਾਥ ਠਾਕੁਰ ਜੀ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਲਿਖੋ ।	4
	(ii) ਚਤੁਰੰਗ ਕੀ ਹੈ ?	4
	(iii) ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਵਿਚ ਪਉੜੀ ਦੀ ਕੀ ਭੂਮਿਕਾ ਹੈ ?	4
	(iv) ਰਾਗ ਲੱਛਣ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਦੇ ਲੱਛਣ ਲਿਖੋ ।	4
	(v) ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਕੀ ਹੈ ?	4
	(vi) ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਵਿਚ ਬੰਦਨਾਂ ਦੀ ਕੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਹੈ ?	4
	(vii) ਰਾਗ ਮੁਲਤਾਨੀ ਦਾ ਆਰੋਹ, ਅਵਰੋਹ ਅਤੇ ਪਕੜ ਲਿਖੋ ।	4
	(viii) ਪੰਡਿਤ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਰਾਓ ਸੰਕਰ ਕਿਸ ਘਰਾਣੇ ਲਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਦੇ ਸਨ ?	4
	(ix) ਭਾਰਤੀ ਸੁਰ ਲਿਪੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਜਾਂ ਸਿਸਟਮ ਦੇ ਕੋਈ ਦੇ ਅੰਗੁਣ ਲਿਖੋ ।	4
	(x) ਭਾਰਤੀ ਸੁਰ ਸਪਤਕ ਦੀ ਕੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਹੈ ?	4